

Bouwrecht, Provinciegrensoverschrijdende Natura 2000-gebieden

[Klik hier om het document te openen in een browser venster](#)

Vindplaats:	BR 2006, p. 820	Bijgewerkt tot:	01-09-2006
Auteur:	Mr. W.R. van der Velde Robert van der Velde is advocaat bij Plas en Bossinade te Groningen.		

Provinciegrensoverschrijdende Natura 2000-gebieden

In het julinumnummer 2006 van *Bouwrecht* gaf mr. J. Verbeek een heldere uiteenzetting over de onduidelijkheden en complicaties bij toepassing van art. 19j NB-wet 1998 (verder NB-wet). Op grond van dit artikel behoeven ruimtelijke plannen met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden goedkeuring van - in de meeste gevallen - Gedeputeerde Staten (hierna: GS).

Aan de door mr. Verbeek gesignaleerde complicaties kan nog een niet onbelangrijke worden toegevoegd, namelijk de bevoegdheidsverdeling bij plannen in Natura 2000-gebieden die in meer dan één provincie liggen. Op grond van art. 2 NB-wet geldt namelijk in geval van provinciegrensoverschrijdende Natura 2000-gebieden dat GS van de provincie, waarin het Natura 2000-gebied geheel of grotendeels is gelegen, bevoegd gezag zijn in de zin van de NB-wet. De natuur trekt zich weinig aan van provinciegrenzen, zodat veel Natura 2000-gebieden provinciegrensoverschrijdend zijn. Denk bijvoorbeeld aan de Waddenzee, het IJsselmeer, de IJssel en de Voordelta. Ten aanzien van dit soort grensoverschrijdende Natura 2000-gebieden zal dus moeten worden onderzocht in welke provincie het grootste deel van het gebied ligt, waarna uit art. 2 NB-wet volgt dat GS van die provincie bevoegd gezag zijn.

Als voorbeeld neem ik de Waddenzee. Het Natura 2000-gebied Waddenzee ligt in drie provincies: Noord-Holland, Fryslân en Groningen. Het grootste deel ligt in Fryslân zodat GS van Fryslân voor de NB-wet bevoegd gezag zijn.

Dat geldt dus ook voor de goedkeuring van plannen op grond van art. 19j NB-wet. Dit leidt tot de merkwaardige constatering dat bestemmingsplannen van bijvoorbeeld de gemeente Delfzijl, met mogelijke gevolgen voor de Waddenzee, in het kader van de NB-wet moeten worden goedgekeurd door GS van Fryslân, uiteraard náást de gewone WRO-goedkeuring door GS van Groningen. De - terecht - door mr. Verbeek bepleite coördinatie van WRO-goedkeuring en NB-wet-goedkeuring wordt dus een stuk lastiger bij grensoverschrijdende Natura 2000-gebieden. Deze, vanuit een oogpunt van territoriale decentralisatie, merkwaardige constructie doet zich overigens niet alleen voor bij de goedkeuring van plannen op grond van art. 19j NB-wet, maar ook bij het verlenen van NB-wetvergunningen op grond van art. 19d NB-wet. Toepassing van art. 2 NB-wet leidt ook bij de afgifte van NB-wetvergunningen tot de conclusie dat NB-wetvergunningen voor projecten langs de Groningse waddenkust verleend moeten worden door GS van Fryslân. Hetzelfde geldt voor beheersplannen als bedoeld in art. 19a NB-wet. Overigens kent art. 2 NB-wet voor het vaststellen van beheersplannen en het verlenen van NB-wetvergunningen in de leden 4 en 5 een coördinatieregeling, inhoudende dat voor het nemen van die besluiten de instemming van GS van de andere provincie nodig is. Een dergelijke coördinatiebepaling geldt echter niet ten aanzien van het goedkeuren van plannen als bedoeld in art. 19j NB-wet. Rechtens is het dus mogelijk dat GS van Fryslân goedkeuring onthouden aan een Gronings bestemmingsplan, zonder dat daarover overeenstemming bestaat met GS van Groningen.

De bevoegdheidsverdeling van art. 2 NB-wet plaatst ons voor nog meer verrassingen. Dienen bijvoorbeeld GS van Fryslân, nu zij in het kader van de NB-wet bevoegd gezag zijn voor de gehele Waddenzee, ook alle nadeelcompensatie (ex art. 31 NB-wet) voor hun rekening te nemen. De wettekst wijst in die richting, maar ik kan mij voorstellen dat GS van Fryslân daarover een andere opvatting hebben.

En wat te denken van het toezicht op en de handhaving van door GS van Fryslân verleende NB-wetvergunningen voor projecten op Gronings grondgebied. Immers, niet GS van Groningen maar GS van Fryslân zijn rechtens

bevoegd om toe te zien op de naleving van die vergunningen. Aan Groningse toezichthouders komt ter zake daarvan geen enkele bevoegdheid toe. Ik zie het echter nog niet gebeuren dat Friese opsporingsvaartuigen voor de Groningse kust verschijnen om aldaar de (Natuurbeschermings)wet te handhaven.

Mij is bekend dat door middel van bestuurlijk overleg en convenanten zo veel mogelijk wordt bewerkstelligd dat provinciale bestuurders en ambtenaren verantwoordelijk en bevoegd zijn voor wat er in hun eigen provincie gebeurt, maar dat alles kan natuurlijk niet het stelsel van de NB-wet 1998 opzij zetten. Mijns inziens zou de wetgever er daarom goed aan doen om zich te bezinnen op deze merkwaardige bevoegdheidsverdeling die er - voor zover mij bekend - voor het eerst toe leidt dat territoriaal gedecentraliseerde overheden bij wet bevoegdheden krijgen buiten hun eigen territorium.